

CONSULTA PÚBLICA PRÈVIA SOBRE EL PROJECTE D'ORDENANÇA FISCAL 3.9 TAXES PER LA UTILITZACIÓ PRIVATIVA O APROFITAMENT ESPECIAL DEL DOMINI PÚBLIC LOCAL I LA PRESTACIÓ D'ALTRES SERVEIS A FAVOR D'EXPLOTADORS DE SERVEIS DE TELECOMUNICACIONS PER ESTENDRE XARXES DE COMUNICACIONS ELECTRÒNIQUES.

D'acord amb el que disposa l'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, amb l'objectiu de millorar la participació de la ciutadania en el procediment d'elaboració de normes, amb caràcter previ a l'elaboració del projecte d'ordenança fiscal, es duu a terme una consulta pública, a través del portal web de l'Ajuntament de Barcelona, amb l'objectiu de recollir l'opinió de la ciutadania i organitzacions més representatives potencialment afectades per la futura norma sobre:

- a) Els antecedents.
- b) Els problemes que es pretén solucionar amb la iniciativa.
- c) La necessitat i oportunitat de la seva aprovació.
- d) Els objectius de la norma.
- e) Les possibles solucions alternatives reguladores i no reguladores.

En compliment de l'esmentat, el marc en el que es planteja aquest reglament és el següent:

a) Antecedents

La utilització de la xarxa de canalitzacions, galeries de serveis i clavegueram municipals, per a l'extensió de la xarxa de telecomunicacions dels operadors i l'ús que alguns d'ells fan de la infraestructura de canalitzacions municipals està regulat en base a acords de cessió d'ús, en algun cas signats fa més de 10 anys, on s'estipulen preus i condicions pròpies de la situació del mercat de les telecomunicacions en el moment de la signatura dels acords.

D'altra banda, existeixen altres béns del domini públic municipal com sales tècniques al subsòl, espais als equipaments municipals, ja sigui als terrats (per antenes de telefonia mòbil) o a les façanes, així com altres infraestructures municipals de l'espai públic que formen part del mobiliari urbà (com els armaris o quadres elèctrics, els bàculs, les marquesines...) susceptibles d'allotjar sistemes i equips de radiocomunicacions. En alguns casos ja regulats per l'ordenança fiscal 3.10.

El mercat de les telecomunicacions ha evolucionat molt, tant pel que fa al desplegament d'infraestructures per part dels operadors, com pel que fa al marc legal que regula les condicions en què administracions públiques i empreses privades poden i estan obligades a posar les infraestructures de telecomunicacions a disposició del mercat. Per altra banda, també recentment s'ha publicat jurisprudència europea que dona resposta a consultes jurídiques plantejades a nivell nacional, i que ha comportat la corresponent adaptació jurisprudencial a nivell nacional.

Els destinataris els que fa referència aquesta ordenança fiscal són els explotadors de les xarxes i els prestadors dels serveis de comunicacions electròniques, amb independència del caràcter dels seus usuaris (clients finals, operadors, gestors de serveis públics...), amb necessitat d'infraestructures per desplegar i estendre les xarxes de comunicacions electròniques, i regulats per la Llei General de Telecomunicacions (Llei 9/2014, de 9 de maig).

El RDL 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei reguladora de les Hisendes Locals, és la norma en vigor per poder exigir tributs per part de les hisendes locals. Dins d'aquest marc regulador és on es troba, tant la possibilitat d'exigir les taxes per utilització del domini públic i les seves possibles formes de quantificació de l'obligació tributària, com els instruments jurídics necessaris per poder exigir les mateixes.

Així mateix, la potestat reglamentària de l'Ajuntament en matèria d'aprovació d'ordenances s'empara en el que es disposa en l'art. 4.1.a) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de les Bases de Règim Local i legislació autonòmica d'aplicació i competència municipal en la matèria, en Catalunya el DL 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, legislació derivada dels principis de fiscalitat i autonomia municipal recollits en els articles 140 i 142 de la Constitució Espanyola, base jurídica per apreciar la potestat en matèria d'aprovació o modificació de les tarifes de la "taxa per utilització privativa o aprofitament especial del domini públic local".

En el cas de l'Ajuntament de Barcelona, ja es dona compliment de la normativa en qüestió i existeixen diferents ordenances fiscals que graven la utilització privativa o aprofitament especial del domini públic local: OF 3.10 taxes per utilització del domini públic municipal i la prestació d'altres serveis; OF 3.11 taxes per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic municipal, a favor d'empreses explotadores de serveis de subministrament d'interès general; OF 3.12 taxes per l'estacionament regulat de vehicles a la via pública; i OF 3.16 taxes per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic municipal, a favor d'empreses explotadores de serveis de telefonia mòbil; OF 3.17 taxes per la utilització privativa o aprofitament especial del domini públic local de les instal·lacions de transport d'energia elèctrica, gas, aigua, i hidrocarburs. Per tant, amb el projecte de l'ordenança fiscal que ara es planteja aprovar es vindria a ampliar i ajustar el gravamen de les diferents manifestacions d'utilització privativa o aprofitament especial.

b) Problemes que es vol solucionar amb la iniciativa

En aquest cas, i en virtut de la potestat reglamentària de les entitats locals, es pretén crear un cos normatiu que reguli adequadament, i de forma més ordenada i sistematizada, mitjançant una ordenança fiscal, l'establiment de les taxes per la utilització privativa o aprofitament especial del domini públic local i la prestació de serveis associats a favor d'explotadors de serveis de telecomunicacions per estendre xarxes de comunicacions electròniques en el terme municipal de Barcelona.

c) La necessitat i oportunitat de la seva aprovació

La fixació de preus en un mercat en competència té unes dinàmiques pròpies fixades pels costos, les decisions del regulador, i les estratègies competitives de les empreses.

Els preus en el mercat privat no són públics; i es per aquest motiu - entre d'altres de comercials i legals-, que considerem un valor de referència que és el que marca el regulador.

La Llei General de Telecomunicacions (Llei 9/2014, de 9 de maig) regula la posada al mercat per part de les administracions públiques de les infraestructures que poden ser utilitzades per el desplegament i explotació de xarxes comunicacions electròniques.

Així mateix, el Real Decreto 330/2016, relatiu a mesures per a reduir el cost de desplegament de les xarxes de comunicacions electròniques d'alta velocitat, desenvolupa els articles 35 a 38 de la Llei 9/2014 pel que fa, entre d'altres, a l'accés a infraestructures físiques susceptibles d'allotjar aquest tipus de xarxes, incloses també les de titularitat d'administracions públiques o les destinades a prestar un servei de producció, transport o distribució d'electricitat (inclosa la il·luminació pública), gas, calefacció i aigua (inclosos els sistemes de sanejament).

L'art.20, apartat 3er del TRLHL, preveu que les entitats locals puguin establir taxes per qualsevol supòsit d'utilització privativa o aprofitament especial del domini públic local, i en particular el supòsit "e) Ocupació del subsòl de terrenys d'ús públic local".

L'article 24.1.a) TRLHL estableix que l'import de les taxes previstes per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic local es fixaran *"amb caràcter general prenent com a referència el valor que tindria en el mercat la utilitat derivada d'aquesta utilització o aprofitament, si els béns afectats no fossin de domini públic. A tal efecte, les ordenances fiscals podran assenyalar en cada cas, atenent la naturalesa específica de la utilització privativa o de l'aprofitament especial de què es tracti, els criteris i paràmetres que permetin definir el valor de mercat de la utilitat derivada"*. D'aquí se'n desprèn: (a) és necessari partir del valor de la utilitat (no el valor del bé), que hom assimila a un valor d'arrendament o de rendibilitat de la inversió; i (b) que la quota s'ha d'establir amb referència a aquest valor, sense que la Llei determini si constitueix una restricció mínima o màxima.

d) Els objectius de la norma

A partir dels antecedents ja explicats i de la necessitat i oportunitat de la norma en qüestió, l'objectiu és gravar la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic local en el seu sòl, subsòl i vol, així com la prestació de serveis associats, a favor d'explotadors de serveis de telecomunicacions per a l'extensió de xarxes de comunicacions electròniques, ja sigui a través de la xarxa de clavegueram, de les galeries de serveis i d'altres canalitzacions municipals, o bé per l'ocupació d'espais com sales tècniques, terrats o façanes d'equipaments municipals o l'ús d'elements del mobiliari urbà.

L'aprofitament especial del domini públic local es produirà sempre que s'hagin d'utilitzar infraestructures, canalitzacions i d'altres béns dels referits que materialment ocupen el domini públic en general.

e) Les possibles solucions alternatives reguladores i no reguladores

L'art. 30 de la Llei General de Telecomunicacions (Llei 9/2014, de 9 de maig) estableix que *"Els titulars del domini públic han de garantir l'accés de tots els operadors a aquest domini en condicions neutrals, objectives, transparents, equitatives i no*

discriminatòries, sense que en cap cas pugui establir dret preferent o exclusiu algun d'accés o ocupació del domini públic en benefici d'un operador determinat o d'una xarxa concreta de comunicacions electròniques. En particular, l'ocupació o el dret d'ús de domini públic per a la instal·lació o explotació d'una xarxa **no podrà ser atorgat o assignat mitjançant procediments de licitació**”.

En conseqüència, cal necessàriament establir el marc general aplicable a qualsevol operador en condicions neutrals, objectives, transparents, equitatives i no discriminatòries. Descartats els procediments de licitació, es considera que no hi ha solucions alternatives i s'ha de resoldre mitjançant una ordenança fiscal amb l'establiment d'una taxa per la utilització privativa o aprofitament especial del domini públic local i la prestació de serveis associats a favor d'explotadors de serveis de telecomunicacions per estendre xarxes de comunicacions electròniques en el terme municipal de Barcelona

Barcelona, 18 de juny de 2021